

Burgerlijke aansprakelijkheid van verplegend personeel: Wat zijn jouw rechten?

De rollen en acties van verpleegsters ondergaan ingrijpende veranderingen. Deze ontwikkelingen brengt risico's met zich mee en kan tot wanpraktijken leiden.

Wat zijn uw verantwoordelijkheden? Amma houdt rekening met uw status.

Wat is de burgerlijke aansprakelijkheid?

De burgerlijke aansprakelijkheid is de verplichting om de schade die iemand aan anderen heeft toegebracht te herstellen.

- **De Belgische wetgeving** voorziet een algemeen aansprakelijkheidsstelsel op basis van schuld.
- **In het medisch recht**, om deze fouten te waarderen, wordt het gedrag van een zorgverlener vergeleken met dat van een normaal bekwame, attente en voorzichtige beoefenaar die in dezelfde omstandigheden wordt geplaatst. In de meeste situaties heeft de zorgverlener een **middelenverbintenis maar geen resultaatsverplichting** jegens de patiënt. Dit betekent dat de aanbieder alles in het werk moet stellen om de best mogelijke resultaten te behandelen zonder garantie op resultaten.

De rechten van de verpleegster

De vaardigheden van de verpleegkundige zijn afhankelijk van zijn/haar opleiding en ervaring. Als de verpleegkundige van mening is dat hij/zij niet in staat is om de gevraagde handelingen veilig uit te voeren, moet hij/zij weigeren en onmiddellijk zijn/haar hiërarchie verwittigen.

Als de verpleegkundige twijfelt over de behandeling die de arts heeft voorgeschreven en de patiënt heeft schade, moet hij/zij de voorschrijvend arts hiervan onmiddellijk op de hoogte brengen. In geval van meerdere beoefenaars blijft elke beoefenaar verantwoordelijk voor zijn/haar eigen acties.

De verantwoordelijkheid verschilt volgens de status.

In België werken verpleegsters in de **particuliere sector** onder drie verschillende statuten : in loondienst, zelfstandig en vrijwillig

De verantwoordelijkheid van de verpleegkundige in loondienst

De verpleegkundige in loondienst is degene die door een arbeidsovereenkomst aan een werkgever is verbonden. Tijdens de uitvoering van zijn contract is de verpleegkundige die fouten maakt en schade veroorzaakt, beperkt in zijn burgerlijke aansprakelijkheid. Volgens de wet op de arbeidsovereenkomst is de verpleegkundige in slechts drie situaties rechtstreeks verantwoordelijk:

- 1. Opzettelijke fout :** dit is bijvoorbeeld het geval van slagen naar een patiënt.
- 2. Zware fout :** een fout die zo ernstig is dat deze overgeeflijk wordt, zoals bijvoorbeeld de onopzettelijke uitwisseling van twee bloedbuizen die ernstige gevolgen zou hebben.
- 3. Repetitieve lichte fout :** zoals constant verkeerd omgaan met medische apparatuur.

De verantwoordelijkheid van de vrijwillige verpleegkundige

De vrijwillige verpleegkundige bevindt zich in **dezelfde situatie als de verpleegkundige in loondienst** in verband met zijn/haar verantwoordelijkheid, met uitzondering van de vrijwillige verpleegkundige die handelt in een feitelijke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid of in persoonlijke titel die in alle opzichten verantwoordelijk is voor zijn/haar daden.

De verantwoordelijkheid van de zelfstandige verpleegkundige

De zelfstandige verpleegkundige is **verantwoordelijk voor alle handelingen verricht in de uitoefening van zijn functie** wanneer aan de voorwaarden van verantwoordelijkheid is voldaan. Deze aansprakelijkheid strekt zich uit tot zelfs de kleinste fout.

Daarom wordt u ten eerste aangeraden uzelf te beschermen door een professionele verzekering af te sluiten die u in staat stelt uw beroep in alle rust uit te oefenen.